AJA LEHT

PEETRI KOGUDUS SAI UUE ORELI

Narwa Peetri kogudus on saanud 13.500-kroonilise oreli, mis on paremaid ja suuremaid Eestis. See uus orel on walmistatud tuntud orelimeistrite wendade Kriisade poolt Haanjal.

Nüüd on juba uus orel Narwa jõudnud, kus teda asetatakse Peetri kirikus kohale. Sel puhul on Narwa Peetri kirik ajutiselt suletud ja jumalateenistusi peetakse ilusa ilmaga kogudu-se aias ning wihmase ilmaga koguduse majas.

Oreli ülesseadmise kallal töötab praegu kuus meest, kes loodawad, et nad selle suure mänguriista jõuawad täiesti mänguks walmis seada 1. septembriks. *(Põhja Kodu, 17. juuli 1936)*

ERAKORDNE OLUKORD ON KÄES

Veel eelmisel nädalal tõid Kurtnas ja Agusalus möllanud põlengud kahju eelkõige riigimetsale, mida hävis neis põlengutes kümnete hektarite kaupa, ning riigi rahakotile, sest kustutusoperatsioon on rahaneelav ettevõtmine.

Nädalavahetuse tuultega kõvasti hoogu juurde saanud ning sadu uusi hektareid tulelõõma haaranud Agusalu põleng hakkas kujutama juba tõelist ohtu inimestele ja nende kodudele.

Kui päästjad teevad nende käsutuses olevate vahenditega, mis suudavad, ning kutsuvad appi naabreid, siis riigikogulased ja valitsuse liikmed jätkavad rahulikult oma suvepuhkust. See, mis praegu toimub, on erakordne olukord ja reaalselt tõsine oht sisejulgeolekule. Kuid näiteks ei siseminister ega keskkonnaminister ei olnud toimuvale vähemasti eile õhtuni kuidagi reageerinud. *(Põhjarannik, 18. juuli 2006)*

Ida-Viru muusikaõpilased käisid Peterburis noorte ooperilauljate konkursil

■ Ahtme kunstide kooli õpilane Marek Ivaniško ja Narva koorikooli õpilane Darja Gusseinova osalesid esimest korda Jelena Obraztsova nimelisel noorte ooperilauljate konkrursil, mis toimus 3.-8. juulini Peterburis.

IRINA KIVISELG
irina@pohjarannik.ee

Kuulsas saalis esineda on suur au. Marek Ivaniškole on saavutatud edu suur samm edasi. ERAKOGU

Marek ja Darja on alles noored, kuid maakonnas juba tuntud vokalistid: rahvusvaheliste ja üle-eestiliste konkursside laureaadid, rahvusooperi Estonia festivali "Narva täis muusikat" osalised ning mitmesuguste kontsertide osavõtjad. Darja sai noorte lauljate konkursil-festivalil "Võluhääl 2015" 17-19aastaste osalejate vanuserühmas 1. koha ning tuli konkursi "Sõpruskond Talendid Tallinnas" võitjaks. Rahvusvahelisel konkursil "Balti hääl 2015" jõudis ta poolfinaali.

"Peterburi oli kokku tulnud ligikaudu kakssada noort lauljat 12 maailma riigist. Mõned neist olid Riias, Talsis, Tallinnas ja Kohtla-Järvel toimunud konkurssidelt juba tuttavad," rääkis õpetaja Rena Bõkova. "Meie väike reis sai alguse Mareki sünnipäeval – 2. juulil – ning see oli tema esimene tutvus Neevalinnaga."

Poolteist aastat tagasi lahkus siit ilmast kuulus vene ooperilaulja Jelena Obraztsova. Esimest korda langes üks kontserdipäevadest – 7. juuli – kokku tema sünnipäevaga. Sel puhul toimus 1990. aastate lõpus – 2000. aastate algul vändatud filmi "Елена Образцова. Мои любимые роли" maailma esietendus.

Kahjuks ei saanud Peterburi sõita Darja ja Mareki kontsertmeistrid Jelena Gromova ja Natalja Mahrova, ehkki nad olid kuni ärasõiduni nendega väga usinalt harjutanud. Repertuaar oli väga keeruline ning kõiki teoseid tuli esitada originaalkeeltes: itaalia, saksa ja hispaania keeles. Nii näiteks esitas Marek esimeses voorus barokkmuusikat itaalia keeles.

Võistulaulmisel saatsid Darjat ja Marekit klaveril Maria teatri noorte lauljate akadeemia kontsertmeistrid.

15-17aastaste vanuserühm, kus ka Darja üles astus, oli kõige tugevam, koosnedes kolledžite ja instituutide tudengitest. Juhendaja sõnul esines neiu väga hästi – emotsionaalselt ja musikaalselt –, ent teise vooru siiski ei pääsenud. Kuid maineka konkursi osavõtja sertifikaat on samuti nii mõndagi väärt.

Konkursi tingimuste kohaselt on kõik teise vooru pääsenud diplomandid, ja neid oli seekord alla poole. Ning Marekil see õnnestus!

Telefonikõned aitavad ennustada nakkushaigusi

Teadlased näitasid, kuidas abiliini kõnede analüüsimine aitas ennustada *dengue*'i palaviku puhanguid.

Sääskede kaudu levivasse *dengue*'i palavikku nakatub igal aastal üle 400 000 inimese. Nüüd avastas rahvusvaheline teadusrühm, et kui terviseabiliinile tehtud kõnede arvu statistiliselt analüüsida, saab nakkusjuhte ennustada. Tulemused avaldati juuli alguses ajakirjas Science Advances.

Uuringu aluseks oli 300 000 Pakistani terviseliinile tehtud telefonikõnet. Kõnesid analüüsiti kahe aasta vältel pärast 2011. aasta haiguspuhangut, kus ainuüksi Pakistanis haigestus nakkusesse üle 21 000 inimese. Kuna *dengue*'i palaviku vaktsiin puudub, on selle ravis kriitiline roll just ennetusel.

Telefonikõnede analüüsi järel koostasid teadlased ennustused ja võrdlesid neid haiglate antud arvudega. Selgus, et ennustused pidasid väga tugevalt paika, sest teadlased suutsid kahenädalase edumaaga ennustada mitte üksnes haiguspuhangut ennast, vaid ka nakatunud inimeste arvu ja asukohta, kus puhang aset leiab.

"Meie teada on see esimene kord, kui näidatakse, et avalike tervisepõhiste telefoniliinide põhjal saab üles ehitada efektiivse haiguste ennustussüsteemi," ütles üks uuringu autoreid, New Yorgi ülikooli matemaatikateaduste professor Lakshminarayanan Subramanian. (Postimees.ee)

Üha rohkem ettevõtjaid soovib õpetada õpipoisse

Eesti tööandjate keskliit korraldas küsitluse, mille käigus selgus, et rohkem kui pooled ettevõtetest huvituvad oma organisatsioonis õpipoisiõppe ehk töökohapõhise õppe pakkumisest, kuna näevad selles võimalust uue tööjõu saamiseks ning olemasolevate töötajate koolitamiseks.

Suurima takistusena nähakse aga töökohapoolsete juhendajate puudumist ja samuti ei teata piisavalt, kuidas oma ettevõttes õpipoisiõpet alustada. Reaalselt on koostöös mõne õppeasutusega seni korraldanud õpipoisiõpet 17 protsenti küsitletud ettevõtetest.

"Küsitluse tulemused näitavad, et üha rohkem ettevõtete juhte näeb töökohapõhises õppes leevendust oskusliku tööjõu puuduse probleemile, kuid reaalsete tegudeni enamik neist veel ei jõua," kommenteeris Eesti tööandjate keskliidu juhataja Toomas Tamsar.

Takistustena õpipoisiõppe läbiviimisel toodi välja ettevõttesiseste ja vajaliku koolituse läbinud juhendajate puudumist. Peale selle on murekohaks vähene informeeritus õpipoisiõppe võimalustest ning suur probleem on ka see, et õpipoiste juhendamine paneb teistele töötajatele suure lisakoormuse. Õppe- ja praktikaprotsessi läbiviimiseks tuleb töökohapõhine praktikajuhendaja vabastada tema põhitööst, mis eeldab lisatööjõu olemasolu. Samas puudub kindlus, et koolitatud töötaja hiljem samas ettevõttes jätkab.

"Ühe lahendusena on välja käidud juhendajate koolitusvõimalused ning juhendamistasu, et suurendada motiveeritust. Selleks, et õpipoisiõppe alustamine ei jääks infopuuduse taha, on Eesti tööandjate keskliit töökohapõhise õppe võimaluste tutvustamise ettevõtjaile põhjalikult ette võtnud, korraldades infotunde. Peagi avame ka veebilehe, kuhu kogume tööandjaile vajaliku infomaterjali kõik ühte kohta kokku," ütles Tamsar.

59 protsenti küsitlusele vastanud ettevõtetest tunnistas, et tunnevad pidevalt või sageli puudust kvalifitseeritud tööjõust. Kolmandik puutub tööjõupuudusega kokku vahetevahel. Ettevõtjad panustavad ka ise tööjõu järelkasvu – üle poole vastanutest teeb kutseõppeasutustega või ülikoolidega õppekavade arendamisel koostööd.

Eesti tööandjate keskliidu korraldatud küsitlusele vastas 92 ettevõtet. Suurema osa vastanud ettevõtete tegevusalad on töötlev tööstus, hulgija jaekaubandus või ehitus. (Postimees.ee)

ÕPIPOISIÕPE

* Töökohapõhine õpe ehk õpipoisiõpe on kutseõppe tasemeõppe vorm, kus vähemalt kaks kolmandikku õppest toimub praktilise töö käigus ettevõttes ja ülejäänu kutseõppeasutuses. Õpe toimub kutseõppe õppekava alusel. Õpilane täidab töökohas juhendaja käe all tööülesandeid, mis aitavad tal saavutada õppekavas kirjeldatud õpiväljundeid.
* 2016. aasta juuni seisuga õppis töökohapõhises õppes 937 õppurit. Kõige rohkem on õpipoisse tervishoiu ja sotsiaalteenuste valdkonnas, järgnevad kaubandus ning turismi-, toitlustus- ja majutusteeninduse valdkonnad. Tööstussektoris leidub enim õpipoisse mehaanikas ja metallitöötluses. Õpipoisiõppes õpitakse rohkem kui 40 õppekava järgi 23 kutseõppeasutuses.

Õpipoisiõppes õpitakse Eestis rohkem kui 40 õppekava järgi 23 kutseõppeasutuses. PM ONLINE

EESTI RAHVA RISTSÕNAD
RISTIK

MÕIS JÄRVAMAAL				E. END. MOOTORISPORTLANE (IN.+N)		ÜHE LIPU ALLA KUULUV VÄEOSA		TASANE	SEE ON		POOLLAHTI		PRANTSUSMAA PIKIM JÕGI		NOORUS
L								POOLVAIKSELT (MUUS.)							
NÄTSUMARK															
PEAKOLU									RÖÖVLIND / PRIIPÄRAST						
MERELIND								USIN / TEKSARIIDEST JOPE							
ASTE ASUTUSTE VÕI ORGANITE SÜSTEEMIS		JÕUETU	HALDJAS	EKSISTEERIMA	RAHATÜKK	ASESÕNA	KESKAEGNE DOKUMENT	NEMAD	ÕNNEMÄNG / E. ENDINE HELILOOJA (IN.+N)					EESTI RAHVUSV. TÄHIS / HIMU		
TEAVE					E. HUMORIST (IN.+N)					2 RUUDUS / LENNU-					VOLT / KEEMILINE ELEMENT	
E. ENDINE NÄITLEJANNA (IN.+N)						PLAAN / BRITI ANSAMBEL					VALGUSPILT / HISPAANIA KIRJANIK					
TÜKK			NÄOKATE / LEHMA KAASA					E. KIRJANIK / EKSAMIPERIOOD						SIIMENS / ENESETEADVUS		KREEKA TÄHT
ALUSASTMIKU 6. HELI		SPORDIVAHEND / BEEBI UINUTAMINE					AMEERIKA KIRJANIK / MÄNGUKEPP						E. MOOTORRATTASPORDI FÖD. / EBA-			
KASSI TERE				TEENER / MASSIÜHIK						KESK-AAFRIKA VABARIIGI PEALINN / OLÜMPIAMÄNGUD						
KILLUKE VETT					MEELELAHUTUSÜRITUS / SÜD						KUNSTISTIIL KESKAJA EUROOPAS / JOOD					
SEIS PÕIAD JA KANNAD KOOS									LÕHKEKEHA							